

ที่ ขย ๐๐๑๘/กษ.๒๓๐

ศาลากลางจังหวัดชัยภูมิ
ถนนบรรณาการ ขย ๓๖๐๐๐

๗ กันยายน ๒๕๖๑

เรื่อง ชักซ้อมแนวทางการคัดเลือกและแต่งตั้งอาสาพัฒนาชุมชน (อช.) และอาสาพัฒนาชุมชน(ผู้นำอช.)

เรียน นายอำเภอทุกอำเภอ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แนวทางการคัดเลือก	จำนวน ๑ ชุด
๒. ทะเบียนประวัติฯ	จำนวน ๑ ฉบับ
๓. แบบสรุปรายงานฐานข้อมูลฯ	จำนวน ๑ ฉบับ
๔. แบบรายงานฐานข้อมูล ผู้นำ อช.	จำนวน ๑ ฉบับ

จังหวัดชัยภูมิ ได้ดำเนินการแต่งตั้งอาสาพัฒนาชุมชน (อช.) และผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (ผู้นำ อช.) ให้ปฏิบัติหน้าที่ ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๗ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๑ โดยผู้ได้รับแต่งตั้งจะครบวาระการดำรงตำแหน่ง ในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๑ กรมการพัฒนาชุมชน ได้แจ้งแนวทางการคัดเลือกและแต่งตั้งอาสาพัฒนาชุมชน (อช.) และผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (ผู้นำ อช.) โดยให้ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้ง เริ่มปฏิบัติหน้าที่ ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ ถึง วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕ รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

เพื่อให้เป็นไปตามแนวทางการคัดเลือกและแต่งตั้งอาสาพัฒนาชุมชน(อช.) และอาสาพัฒนาชุมชน (ผู้นำอช.) ให้อำเภอมอบหมายสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ ดำเนินการ ดังนี้

๑. ดำเนินการคัดเลือก และแต่งตั้งอาสาพัฒนาชุมชน (อช.) ตามแนวทางที่กำหนด โดยให้ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้ง เริ่มปฏิบัติหน้าที่ ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ ถึง วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕
๒. จัดทำทะเบียนประวัติอาสาพัฒนาชุมชน (อช.) และผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (ผู้นำอช.)
๓. ส่งแบบสรุปรายงานฐานข้อมูลอาสาพัฒนาชุมชน(อช.) และผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน(ผู้นำอช.) ประจำปี ๒๕๖๑ ให้จังหวัดภายใน ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๑ (รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓)
๔. ส่งแบบรายงานฐานข้อมูลผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน(ผู้นำอช.) รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓ พร้อมแบบทะเบียนประวัติผู้นำ อช. ให้จังหวัดภายใน ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๑

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายมงคล อดทน)

รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดชัยภูมิ

สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดชัยภูมิ

กลุ่มงานส่งเสริมการพัฒนาชุมชน

โทรศัพท์/โทรสาร ๐-๔๔๘๑-๑๕๗๘, ๐-๔๔๘๑-๑๒๗๒

แนวทางการคัดเลือกและแต่งตั้งอาสาพัฒนาชุมชน (อช.) และผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (ผู้นำ อช.)
ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการอาสาพัฒนาชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๗
แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๒ และ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๕

*****

กรมการพัฒนาชุมชน ดำเนินงานโครงการพัฒนาอาสาพัฒนาชุมชน ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๑๒ โดยคัดเลือกบุคคลในหมู่บ้านที่มีคุณสมบัติและมีลักษณะเป็นผู้นำ จิตใจเสียสละ เข้ามาเป็นอาสาพัฒนาชุมชน (อช.) และผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (ผู้นำ อช.) ทำหน้าที่ในการขับเคลื่อนกิจกรรมพัฒนาชุมชนต่าง ๆ โดยมีระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการอาสาพัฒนาชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๒ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๕ รองรับการปฏิบัติงาน

๑. นิยามศัพท์

อาสาพัฒนาชุมชน หมายถึง บุคคลที่ได้รับคัดเลือกจากเวทีประชาคมหมู่บ้าน ให้ปฏิบัติงานอาสาสมัครในหมู่บ้านหนึ่ง เรียกชื่อย่อว่า “อช.” โดยมีหมู่บ้านละไม่น้อยกว่า ๔ คน และให้ค้ำนึ่งถึงจำนวนชาย หญิง ในสัดส่วนใกล้เคียงกัน

ผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน หมายถึง อาสาพัฒนาชุมชนที่ได้รับคัดเลือกจากเวทีประชาคมอาสาพัฒนาชุมชน ร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลหรือเทศบาล เพื่อให้ปฏิบัติงานอาสาสมัครในฐานะผู้นำอาสาพัฒนาชุมชนในตำบลหนึ่ง เรียกชื่อย่อว่า “ผู้นำ อช.” มีตำบลละ ๒ คน เป็นชาย ๑ คน หญิง ๑ คน เพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ในการประสาน ส่งเสริม และสนับสนุน ให้อาสาพัฒนาชุมชน (อช.) จากทุกหมู่บ้านในตำบล

เวทีประชาคมอาสาพัฒนาชุมชน หมายถึง เวทีพูดคุยของอาสาพัฒนาชุมชนที่พัฒนากรผู้รับผิดชอบตำบลประสานงานกับองค์การบริหารส่วนตำบลหรือเทศบาล จัดให้อาสาพัฒนาชุมชนทุกหมู่บ้านในตำบลจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งเพื่อประชุมพูดคุยทำความเข้าใจ แลกเปลี่ยนข้อมูล ความคิดเห็นในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาหมู่บ้านร่วมกัน และใช้มติเสียงข้างมากในเวทีเป็นเกณฑ์ในการคัดเลือก และถอดถอนผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน

๒. คุณสมบัติของอาสาพัฒนาชุมชน (อช.)

อาสาพัฒนาชุมชน (อช.) ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีความต้องห้าม (ระเบียบฯ ข้อ ๑๐) ดังนี้

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปี

(๓) มีภูมิลำเนา หรือถิ่นที่อยู่เป็นประจำในหมู่บ้านนั้นมาแล้วไม่น้อยกว่าหกเดือน

(๔) เป็นผู้เลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตยตามรัฐธรรมนูญด้วยบริสุทธิ์ใจ

(๕) มีพื้นความรู้ไม่ต่ำกว่าประโยคประถมศึกษาตอนต้น หรือที่กระทรวงศึกษาธิการเทียบไม่ต่ำกว่า

ประโยคประถมศึกษาตอนต้น

(๖) ไม่เป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช

(๗) ไม่เป็นผู้มีกายทุพพลภาพไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ไร้ความสามารถ หรือจิตฟั่นเฟือน

ไม่สมประกอบ หรือเป็นโรค ตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.

(๘) ไม่เป็นข้าราชการประจำ พนักงานองค์รปกครองส่วนท้องถิ่น พนักงานรัฐวิสาหกิจ กำนัน

ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล สารวัตรกำนัน หรือผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน

(๙) ไม่เป็นผู้บกพร่องในศีลธรรมอันดี

(๑๐) ไม่เป็นผู้เคยต้องรับโทษจำคุกโดยพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้

กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ

(๑๑) ไม่เป็นผู้เคยถูกลงโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออก เพราะกระทำผิดวินัยตามกฎหมาย ว่าด้วย

ระเบียบข้าราชการพลเรือน หรือตามกฎหมายรัฐวิสาหกิจ

๓. หน้าที่ของอาสาพัฒนาชุมชน (อช.) และผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (ผู้นำ อช.)

หน้าที่ของ อช. (ระเบียบฯ ข้อ ๑๖)

(๑) กระตุ้นให้องค์กรประชาชนรู้จักปัญหาของหมู่บ้าน และสามารถวางแผนงานเพื่อแก้ปัญหาได้เอง รวมถึงการกระตุ้นให้ประชาชนรู้จักช่วยตนเอง และเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหมู่บ้านของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๒) ริเริ่มและสนับสนุนการดำเนินงานพัฒนา โดยเป็นที่ปรึกษากลุ่มเยาวชน กลุ่มสตรี กลุ่มอาสาสมัคร ตลอดจนองค์กรประชาชน และกิจกรรมการพัฒนาต่าง ๆ

(๓) ช่วยเหลือ สนับสนุนการดำเนินงานตามแผน โครงการ หรือกิจกรรมพัฒนาหมู่บ้าน

(๔) เป็นผู้ประสานงานระหว่างองค์กรประชาชนกับหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน หรือเอกชนอื่น ๆ

(๕) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามเวทีประชาคม คณะกรรมการหมู่บ้าน องค์การบริหารส่วนตำบลหรือเทศบาล หรือทางราชการมอบหมาย

หน้าที่ของ ผู้นำ อช. (ระเบียบฯ ข้อ ๑๗)

(๑) หน้าที่ตาม ข้อ ๑๖ (ข้อ ๑ - ๕ ของ อช.)

(๒) เป็นผู้ประสานงานระหว่าง อช. ในตำบล

(๓) เป็นผู้แทนของอาสาพัฒนาชุมชนในกิจกรรมต่าง ๆ ที่ได้รับมอบหมาย

นอกจากนี้ กรรมการพัฒนาชุมชนได้มอบหมายภารกิจเพิ่มเติม ๑๐ ประการ คือ การจัดเก็บข้อมูลเพื่อการพัฒนาชุมชน เช่น จปฐ. กชช ๒ ค. ฯลฯ, การขับเคลื่อนแผนชุมชน, การขับเคลื่อนศูนย์เรียนรู้ชุมชน, การส่งเสริมวิถีประชาธิปไตย, การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง, การป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติด, การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, การแก้ไขปัญหาความยากจน, การส่งเสริมอาชีพ และการส่งเสริมทุนชุมชน

๔. ระยะเวลาการปฏิบัติงาน

อาสาพัฒนาชุมชน (อช.) และผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (ผู้นำ อช.) อยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปี โดยเริ่มปฏิบัติงาน วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕ ทั้งนี้ เมื่อปฏิบัติงานครบวาระแล้วอาจได้รับคัดเลือกให้ปฏิบัติงานต่อไปได้อีก

๕. ขั้นตอนการคัดเลือกและแต่งตั้งอาสาพัฒนาชุมชน (อช.) และผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (ผู้นำ อช.)

๕.๑ ขั้นตอนการคัดเลือกและแต่งตั้งอาสาพัฒนาชุมชน (อช.)

๕.๑.๑ วิธีการคัดเลือก

การคัดเลือกอาสาพัฒนาชุมชน (อช.) ดำเนินการโดยวิธีจัดเวทีประชาคมในระดับหมู่บ้าน/ชุมชน โดยให้เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนที่รับผิดชอบตำบลประสานคณะกรรมการหมู่บ้าน/ชุมชนจัดเวทีประชาคม และให้เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์เชิญชวนประชาชนที่มีคุณสมบัติครบถ้วน ตามระเบียบฯ เข้าร่วมเวทีประชาคม เพื่อรับการคัดเลือกเป็นอาสาพัฒนาชุมชนในหมู่บ้านโดยสมัครใจ

๕.๑.๒ ขั้นตอนการจัดเวทีประชาคมคัดเลือกอาสาพัฒนาชุมชน (อช.)

(๑) ให้เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนชี้แจงวัตถุประสงค์ ความสำคัญและประโยชน์ของการมีอาสาพัฒนาชุมชน รวมถึง คุณสมบัติ บทบาทหน้าที่ ตามระเบียบฯ เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจแก่ แกนนำชุมชน ผู้นำชุมชน ประชาชนชาวบ้าน และประชาชนทั่วไป

(๒) วิธีการลงคะแนนคัดเลือกให้เป็นไปตามมติที่ประชุมกำหนด เช่น ดำเนินการโดยวิธีลับหรือเปิดเผย

/(๓) ให้เวที...

(๓) ให้เวทีประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชน คัดเลือกบุคคลที่มีคุณสมบัติตามระเบียบฯ โดยความสมัครใจเข้ามาเป็นอาสาพัฒนาชุมชน (อช.) หมู่บ้านละไม่น้อยกว่าสี่คน โดยให้ค่านึงถึงจำนวนชาย หญิง ในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน

(๔) ให้นายกองค้การบริหารส่วนตำบลหรือนายกเทศมนตรี เสนอรายชื่อ อช. ที่ได้รับคัดเลือกให้นายอำเภอแต่งตั้งต่อไป

๕.๑.๓ การแต่งตั้งอาสาพัฒนาชุมชน (อช.)

(๑) ให้สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอจัดทำคำสั่งแต่งตั้งอาสาพัฒนาชุมชน (อช.) เสนอให้นายอำเภอ ลงนามแต่งตั้ง

(๒) ให้สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอจัดทำบัตรประจำตัวอาสาพัฒนาชุมชน (อช.) โดยนายอำเภอหรือผู้ที่นายอำเภอมอบหมาย เป็นผู้ลงนามในบัตรประจำตัวอาสาพัฒนาชุมชน (อช.)

(๓) สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอรวบรวมทะเบียนประวัติอาสาพัฒนาชุมชน (อช.) และบันทึกข้อมูลทะเบียนอาสาพัฒนาชุมชนในระบบศูนย์ข้อมูลกลางฯ เพื่อเป็นฐานข้อมูลในการทำงาน

๕.๒ ขั้นตอนการคัดเลือกและแต่งตั้งผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน ผู้นำ อช.

๕.๒.๑ วิธีการคัดเลือก

การคัดเลือกผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (ผู้นำ อช.) ดำเนินการโดยวิธีจัดเวทีประชาคมอาสาพัฒนาชุมชน (อช.) โดยให้เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนที่รับผิดชอบตำบลประสานงานกับองค์การบริหารส่วนตำบลหรือเทศบาล และกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ให้มีการจัดเวทีประชาคมอาสาพัฒนาชุมชน (อช.) ทุกหมู่บ้านในตำบล เพื่อคัดเลือกกันเองเป็นผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (ผู้นำ อช.) ตามระเบียบฯ

๕.๒.๒ ขั้นตอนการจัดเวทีประชาคมคัดเลือกผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (ผู้นำ อช.)

(๑) ให้เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนชี้แจงวัตถุประสงค์ ความสำคัญและประโยชน์ของการมีผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน รวมถึง คุณสมบัติ บทบาทหน้าที่ของ ผู้นำ อช. ตามระเบียบฯ เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจแก่ผู้เข้าร่วมเวทีประชาคมอาสาพัฒนาชุมชน

(๒) วิธีการลงคะแนนคัดเลือกให้เป็นไปตามมติที่ประชุมกำหนด เช่น ดำเนินการโดยวิธีลับหรือเปิดเผย

(๓) ให้เวทีประชาคมอาสาพัฒนาชุมชน คัดเลือกกันเอง เป็นผู้นำ อช. ตำบลละ ๒ คน เป็นชายหนึ่งคน หญิงหนึ่งคน

(๔) ให้นายกองค้การบริหารส่วนตำบลหรือนายกเทศมนตรี ส่งรายชื่อ ผู้นำ อช. ที่ได้รับคัดเลือก ให้นายอำเภอเสนอผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งต่อไป

๕.๒.๓ การแต่งตั้งผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (ผู้นำ อช.)

(๑) ให้สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอส่งรายชื่อผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (ผู้นำ อช.) ที่ได้รับการคัดเลือกให้จังหวัด เพื่อจัดทำคำสั่งเสนอให้ผู้ว่าราชการจังหวัดลงนามแต่งตั้ง

(๒) ให้สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดจัดทำบัตรประจำตัวผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน โดยผู้ว่าราชการจังหวัด หรือผู้ที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมาย เป็นผู้ลงนามในบัตรประจำตัวผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน

(๓) สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดรวบรวมทะเบียนประวัติอาสาพัฒนาชุมชน (ผู้นำ อช.) และบันทึกข้อมูลทะเบียนอาสาพัฒนาชุมชนในระบบศูนย์ข้อมูลกลางฯ เพื่อเป็นฐานข้อมูลในการทำงาน

(๔) จังหวัดจัดส่งฐานข้อมูลผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (File Excel) ตามแบบฟอร์มที่กำหนด พร้อมสำเนาคำสั่งแต่งตั้งผู้นำอาสาพัฒนาชุมชนให้กรมฯ ทราบ ภายในวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๑

ทะเบียนประวัติอาสาพัฒนาชุมชน (อช.) / ผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (ผู้นำ อช.)

ติดรูปถ่าย
ขนาด 1 นิ้ว

หมู่บ้าน ..... ตำบล ..... อำเภอ ..... จังหวัด.....

๑. ประวัติส่วนตัว

๑.๑ ชื่อ (นาย/นาง/นางสาว/ยศ) .....

๑.๒ เกิดวันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .... อายุ ..... ปี ศาสนา .....

๑.๓ เลขบัตรประจำตัวประชาชน ..... สถานภาพ .....

๑.๔ ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ..... หมู่ที่ ..... ตรอก ..... ซอย .....

ถนน ..... ตำบล ..... อำเภอ .....

จังหวัด ..... รหัสไปรษณีย์ ..... โทรศัพท์ ..... e-mail .....

๒. การศึกษา /ฝึกอบรม

๒.๑ การศึกษา จบการศึกษาชั้นสูงสุด..... ปี พ.ศ. ....

จากสถาบัน ..... จังหวัด .....

๒.๒ การฝึกอบรม

- โครงการ/หลักสูตร.....

ของหน่วยงาน ..... เมื่อวันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....

- โครงการ/หลักสูตร.....

ของหน่วยงาน ..... เมื่อวันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....

- โครงการ/หลักสูตร.....

ของหน่วยงาน ..... เมื่อวันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....

๓. การประกอบอาชีพ

๓.๑ อาชีพหลัก..... ๓.๒ อาชีพรอง.....

๔. ความรู้ /ความสามารถพิเศษ .....

๕. ประวัติการดำรงตำแหน่ง อาสาพัฒนาชุมชน/ผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน

๕.๑ ตำแหน่ง..... ปี พ.ศ. ....

๕.๒ ตำแหน่ง..... ปี พ.ศ. ....

๕.๓ ตำแหน่ง..... ปี พ.ศ. ....

๖. ตำแหน่งอื่น ๆ ที่สำคัญ ในสังคม

๑. ตำแหน่ง.....

๒. ตำแหน่ง.....

๓. ตำแหน่ง.....

๔. ตำแหน่ง.....

๗ รางวัล /ความภาคภูมิใจที่ได้รับ

๑. ....

๒. ....

๓. ....

๔. ....

